

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 5 • ROČNÍK XIX.

KVĚTEN 2013

Letošní opožděné jaro pod Buchlovem

(Foto: -vlk-)

Svátek matek

*Svátek matek přichází v květnu, kdy všechno voní
a motýl z keře šeříku se v keř jasmínu honí.
V parku rozkvetly kaštany, pomněnky, jarní květiny
a ve slunečních zákoutích rododendronů skupiny.*

*Na Hřištičku, v lese májovém sluníčko kmeny prosvítá
a oděn šatem zeleným je buk i mladá babyka.
Silně tam májem zavoní voňavá lesní mařinka
a také vůni vydává něžná, bílá konvalinka.*

*Těž u nás všechny maminky svůj jarní svátek slaví,
ty mladé s láskou dětem svým svou náruč otevírají.
Ty starší, děti dospělé, co ve světě již mají,
se stejnou láskou mateřskou vždy na ně vzpomínají.*

*Vzpomeňme také maminek, co kdysi v Trnávkách a Kamenici
kopaly těžkou motykou zatvrdlou v poli oranici
a v prostém všedním kroji z plátna režného,
kladly v kolebač děťátka s cumlíkem chleba černého.*

*Těžkou robotu skončily, když slunce k obzoru se sklánělo
a večer s bání kostela klekání zvonů zaznělo.
Bosy domů večerní rosou šly z políčka v Kamenici,
pod srdcem další život klíčící a v chůvce dítě spící.*

*Všem maminkám a stařenkám, co nejsou mezi námi,
věnujme malou chvíličku tichého vzpomínání
a malým dárečkem všech našich živých maminek
ať z Hřištičku je kytička májem vonících bílých konvalinek.*

Zdenka Maršálková

Informace městyse Buchlovice

Z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 39/2013 ze dne 20. 3. 2013

- rada městyse doporučila Zastupitelstvu městyse Buchlovice schválit uzavření smlouvy o zřízení práva věcného břemene – souhlas s umístěním energetického zařízení na stavbu „Buchlovice, kabel NN z TS, Dvořan“ mezi městysem Buchlovice a E.ON Distribuce, a.s
- rada městyse projednala a schválila nařízení městyse Buchlovice č. 1/2013, kterým se vydává tržní řád městyse Buchlovice. Toto nařízení nabývá platnosti patnáctým dnem po vyhlášení vyvěšením na úřední desce
- rada městyse schválila výsledek hospodaření Základní školy Buchlovice, okres Uherské Hradiště, Komenského 483 za rok 2012 s celkovým vykázaným ziskem 174 697,10 Kč. Rada schválila účetní závěrku za rok 2012 a převod zisku 20 000 Kč do fondu odměn a 154 697,10 Kč do rezervního fondu
- rada městyse schválila pronájem nebytových prostor v čp. 273, ul. Masarykova, Buchlovice
- rada městyse schválila prominutí poplatku ze vstupného z Maškarního plesu, který se uskutečnil 16. března 2013 v hotelu Buchlovice, žadatel TJ Buchlovice
- rada městyse projednala žádost o finanční dar na dopravu autobusem, žadatel Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, o.s., Klub Radost, Prostějov s tím, že poskytnutí finančního daru neschválila. Z důvodu omezených finančních prostředků městyse se rada snaží v první řadě vykryt požadavky občanských a jiných sdružení, působících přímo v Buchlovicích
- rada městyse schválila zveřejnění záměru o pronájem pozemku v majetku městyse Buchlovice, p.č. 3353/21, 1 546 m² v k.ú. Buchlovice (součást nově zrevitalizované aleje pod Barborkou) pro žadatele ZO ČSOP Buchlovice, a to na dobu neurčitou s tříměsíční výpovědní lhůtou za údržbu uvedeného pozemku
- rada městyse jmenovala konkurzní komisi pro konkurz na pracovní místo ředitele/ředitelky Základní školy a Mateřské školy, Buchlovice, okres Uherské Hradiště v tomto složení: Ing. Jiří Černý (předseda komise) – za zřizovatele, starosta městyse Buchlovice; Bořek Žižlavský – za zřizovatele, místostarosta městyse Buchlovice; Mgr. Dalibor Blecha – za krajský úřad, odbor školství, mládeže a sportu; Mgr. Radomír Válek – odborník v oblasti státní správy, organizace a řízení ve školství podle druhu a typu příslušné školy nebo školského zařízení, ředitel ZŠ Velehrad; Mgr. Alena Mikulíková – pedagogický pracovník školy, zvolený zástupce; Mgr. Petr Švrček – školní inspektor ČŠI, Ing. Mgr. Dagmar Faltová – člen školské rady, zvolený zástupce; RNDr. Jindřich Krušina – člen komise s hlasem poradním, starosta obce Břestek
- rada městyse vzala na vědomí informaci starosty městyse Buchlovice ing. Jiřího Černého o připravované výstavbě stanice záchranné služby ZLK v Buchlovicích
- rada městyse vzala na vědomí informaci starosty městyse Buchlovice ing. Jiřího Černého o schválení platby (dotace) SZIF na Mariánskou vinařskou stezku Břestek Buchlovice, realizovanou v podzimních měsících roku 2012
- rada městyse vzala na vědomí informaci starosty městyse Buchlovice ing. Jiřího Černého o doporučení chystaného projektu MAS Buchlov na výstavbu Skateparku Buchlovice v areálu sportoviště v Loučkách k zaregistrování na SZIF.

Usnesení Zastupitelstva městyse Buchlovice

č. 12/2013 ze dne 27. 3. 2013

- zastupitelstvo městyse schválilo rozpočet městyse Buchlovice na rok 2013: příjmy 28 850 tis. Kč, výdaje 41 480 tis. Kč, deficit 12 630 tis. Kč (plánované pokrytí z vlastních zdrojů – fond rezerv)
- zastupitelstvo městyse zrušilo Obecně závaznou vyhlášku městyse Buchlovice č. 1/2012 o místních poplatcích a schválilo novou Obecně závaznou vyhlášku městyse Buchlovice č. 1/2013 o místních poplatcích s doplněním v čl. 33, odst. 1, „anebo ve dvou splátkách, první splátka ve výši jedné poloviny do 31. 3. a druhá splátka ve výši druhé poloviny do 31.10. příslušného kalendářního roku“
- zastupitelstvo městyse schválilo směnu části obecního pozemku p.č. 25/5 o výměře 1 m² za část pozemku p.č. 22 o výměře 1 m²
- zastupitelstvo městyse schválilo směnu obecního pozemku p.č. 777/3 o výměře 59 m² ve za pozemek p.č. 775/4 o výměře 59 m²
- zastupitelstvo městyse schválilo uzavření smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení práva věcného břemene – souhlas s umístěním energetického zařízení na stavbu Buchlovice, přípojka NN, Pazdzerová mezi městysem Buchlovice a E.ON Distribuce, a.s. za úplatu 500 Kč
- zastupitelstvo městyse schválilo zakoupení pozemku p.č. 506/8 o výměře 64 m² za cenu 50 Kč/m²
- zastupitelstvo městyse schválilo zakoupení pozemku p.č. 506/7 o výměře 14 m² za cenu 50 Kč/m²
- zastupitelstvo městyse schválilo s účinností od 1. 8. 2013 změnu zřizovací listiny příspěvkové organizace „Základní škola Buchlovice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace“ tak, že dosavadní zřizovací listina se všemi dodatky se ruší a nahrazuje se novým zněním s tím, že příspěvková organizace po změně ponese název „Základní škola a Mateřská škola, Buchlovice, okres Uherské Hradiště“
- zastupitelstvo městyse schválilo s účinností od 1. 8. 2013 zrušení příspěvkové organizace „Mateřská škola Buchlovice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace“ a její sloučení s příspěvkovou organizací „Základní škola a Mateřská škola, Buchlovice, okres Uherské Hradiště“ k témuž datu bez likvidace. Všechna práva, závazky a majetek zaniklé „Mateřské školy Buchlovice, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace“ v plném rozsahu převezme nástupnická příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola, Buchlovice, okres Uherské Hradiště
- zastupitelstvo městyse pověřilo starostu městyse Buchlovice ing. Jiřího Černého provedením příslušné změny zápisů ve školském rejstříku vedeném Krajským úřadem Zlínského kraje
- zastupitelstvo městyse vzalo na vědomí řešení bezpečnosti občanů v městysi Buchlovice na pozemních komunikacích a uložilo starostovi a radě zpracovat studii řešení zmíněných rizikových míst.
- zastupitelstvo městyse pověřilo starostu městyse prosazením změny č. 2 Územního plánu městyse Buchlovice.

Městský úřad Uherské Hradiště, Odbor správních agend, odd. občanských průkazů a cestovních dokladů dává na vědomí, že již nesídlí v budově okresního soudu, nýbrž na adrese Uherské Hradiště, Protzkarova ulice 33, 2. podlaží (vchod z boku Hradišťanky).

Informace pro život

***Odborná rada prevence OSH okr. Uherské Hradiště
informace pro zopakování***

Důležitá telefonní čísla v případě mimořádné události.

Policie ČR

158

Hasiči ČR

150

ZZS ČR

155

Evropské číslo tísňového volání

EVROPSKÁ UNIE

112

Když voláte na tísňovou linku, tak v klidu řekněte:

- své jméno
- co se stalo a jestli se někdo zranil
- kde se to stalo, v jakém kraji, městě a v jaké ulici
- nezavěšujte, odpovězte operátorovi na jeho otázky
- pokud vás operátor vyzve, zavěste a počkejte na zpětné volání

OSH Uherské Hradiště, tel.: 572 552 434, www.osh-uh.net

Za přítomnosti ing. Jozefa Trizuljaka, starosty slovenské obce Horného Hričova, byla otevřena nová expozice této družební obce v buchlovickém Muzeu Podhradí. Malé oslavy se dále zúčastnili buchlovický starosta ing. Jiří Černý, místostarosta Bořek Žižlavský, vedoucí Československého kulturního centra v Buchlovicích Mgr. Pavla Večeřová, někdejší tajemník buchlovického úřadu městyse a současný spolupracovník městyse na poli kulturním ing. Miloslav Hrdý a starosta obce Velehradu ing. Stanislav Gregůrek.

(Foto: Jan Rybář)

Kulturní kalendář – květen 2013

4. 5.	Stavění máje – hraje skupina No stres	Hospůdka u Špalka	Petr Špalek, tel. 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
8. 5.	Dětská kuličkadiada	Náměstí Svobody	SR při ZŠ Buchovice, Mgr. Alena Mikulíková
12. 5.	TÝDEN PRO RODINU – Zpívání od srdíčka	Zámecký Amfiteátr	Děcka z Buchlovic, Mgr. L. Rašticová, tel. 737 285 333
14. 5.	TÝDEN PRO RODINU – Setkání seniorů		Městys Buchovice, tel. 572 595 120
16. 5.	TÝDEN PRO RODINU – ZŠ – besídka pro maminky a babičky	Tělocvična ZŠ	SR při ZŠ Buchovice, Mgr. Alena Mikulíková
17. 5. až 26. 8.	TÝDEN PRO RODINU – Školy se představují – Téma Cyril a Metoděj	Galerie na půdě Buchovice	Muzeum Podhradí Buchl. a městys Buchovice, tel. 572 595 120
18. 5.	TÝDEN PRO RODINU - Slavnostní vysvěcení kapličky sv. Kříže	Smraďavka	Městys Buchovice, tel. 572 595 120
24. 5.	Noc kostelů	Kostel sv. Martina Buchovice	Farní mládež Buchovice, Věra Kapounková
25. 5.	Strašidelný hrad – soutěže pro děti, prohlídka hradu se strašidly	Hrad Buchlov	Hrad Buchlov, www.hrad-buchlov.cz
26. 5.	Kosecké písně	Zahrada zámku Buchovice	FS Buchovice Ing. P. Dvořan www.fsbuchovice.cz
26. 5.	Pouť na svátek Nejsvětější Trojice	Kaple sv. Barbory	KDU-ČSL Hrabina František
26. 5.	Poutové odpoledne	Hospůdka u Špalka	Petr Špalek, tel. 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz

Buchlovské hudební léto 2013 Buchovice

- 1. 6. NAZARETH (uk) + Turbo
- 21. 6. KRYŠTOF + host
- 22. 6. JAREK NOHAVICA
- 23. 6. Míša Růžičková dětem
- 4. 7. PRAŽSKÝ VÝBĚR
- 17. 7. ZDENĚK IZER a Šárka Vaňková
- 19. 7. ČANKIŠOU
- 26. 7. PROGRES 2 Dialog s Vesmírem
- 16. 8. ALPHAVILLE (de)
- 23. 8. TŘI SESTRY
- 30. 8. CHARLIE STRAIGHT

PŘEDPRODEJ:

Turistické a Informační centrum Buchovice
 Nám. Svobody 24
 68708 Buchovice
 tel., fax. 572 595 996
 email: tic@buchovice.cz
 http://tic.buchovice.cz
 http://www.buchovice.cz

Na základě konkrétních žádostí občanů provedli pracovníci Služeb městyse Buchlovice v době vegetačního klidu prokácení přerostlých tují na hřbitově, které svými kořeny nebo kmeny narušovaly hroby a pomníky. Tyto kroky směřují k budoucí revitalizaci hřbitova, která počítá s obměnou drtivé části stávající zeleně. (-bž-)

Nikoliv ojedinělý jarní žánrový chatařský obrázek ze Smradavky. Dále beze slov...

(Foto: -bž-)

VÝZVA

Vážení spoluobčané a přátelé,
v podzimním období chceme v Galerii Na půdě uskutečnit výstavu „Buchlovský kroj v proměnách času“. Prosíme proto všechny, kdo mají doma nějakou starou, ale zachovalou součást buchlovského kroje a mohli by nám ji laskavě za tímto účelem zapůjčit, aby ji do konce června 2013 přinesli do Československého kulturního centra Buchlovice (stará škola na Lhotce) nebo jinak předali Pavle Večeřové (Dvořanové). Velmi cenné jsou pro nás i staré fotografie z rodinných alb, obrázky, pohlednice, články atp. nejlépe do roku 1950.

Vše v pořádku vrátíme! Srdečně děkujeme předem za vstřícnou spolupráci! Tel.: 724 030 056

Velikonoční dílničky v mateřské škole

Společně s rodiči jsme zahájili svátky jara velikonočními dílničkami, které proběhly v úterý 26. 3. 2013 v prostorách Mateřské školy Buchlovice.

Děti měly možnost si vyrobit spoustu krásných velikonočních dekorací. Nejmladší děti z třídy kuřátek vyráběly velikonoční zajíčky z trhaného papíru, malovaly kraslice a tvořily veselé zápichy do květináčů. Děti z třídy berušek vyráběly zajíčky, papírové tulipány, zdobily vajíčka ubruskovou technikou. Aby beruškám během tvoření nevyhládlo, připravily si také vajíčkovou pomazánku, po které se jenom zaprášilo! Předškoláci se velikonočních dílniček také zhostili s velkým nadšením. Spolu s rodiči zdobili perníková vajíčka, z vatových vajíček se jim podařilo vykouzlit veselá kuřátka a panáčky. Děkujeme Tobískovi C. za přípravu keramických vajíček, kterými děti dozdobovaly proutěné dekorace.

Na akci nechybělo ani drobné pohoštění ze školní jídelny. Už teď se těšíme na další setkání plné jarních slunečných paprsků.

Mateřská škola Buchlovice

Letošní velikonoční bohatou sněhovou nadílku 1. dubna 2013 nafotila paní Františka Mičkalová.

Začátek letošního dubna na buchlovickém náměstí.

(Foto: Pavel Ondrůšek)

Nefalšované zimní počasí panovalo v Buchlovicích ještě 5. dubna. Fotografie z tohoto dne byla pořízena u ústí nové cyklostezky do Břístku, na konci ulice Boženy Němcové.

(Foto: -bž-)

V dubnovém čísle zpravodaje jste se dočetli, že Chřibští včelařici pojedou pro zkušenosti na celodenní výlet se včelařskou tematikou. Nyní doplňuji – stane se tak v sobotu 8. 6. 2013, a jak včelařici, tak i další přátelé přírody, se mohou zúčastnit návštěvy Včelařského arboreta v Lužicích a Zoologické zahrady v Hodoníně. Vítání jsou i rodiče těch, co na sebe potřebují dohlédnout. Bližší informace o výletě naleznete na webu www.buchlovice.cz/vcely.

Zájemci o výlet mě můžou kontaktovat na telefonu nebo emailu až do doby naplnění autobusu.

*Ing. Miroslav Smatana, mob. 777 103 005
email: zobuchlovice@vcelarstvi.cz*

Chřibští včelařici kromě takto organizovaného výletu uskutečňují čas od času i poznávací procházky po okolí Buchlovic a jak jinak než s cílem najít úzkou souvislost chovu včelek s fungováním přírodních zákonitostí. První letošní procházka – v březnu měla za cíl poznat první kvetoucí keře (olše, líska, jáva) – jako zdroje první pastvy pro včely. Něco o tom napsal i včelařik Čestmír Kolařík (11 let):

„V sobotu 16. 3. jsme šli na výlet. Měl 6 stanovišť. Vyšli jsme u školy - přišel jsem já, Vašek, Anička a Marek s rodinou. Šli jsme přes Lipůvku a na břehu přehrady byla první zastávka, kde jsme poznávali stromy (olše). Pak jsme šli po „panelovce“ nahoru. Druhá zastávka byla na křižovatce u ranče Nevada – další stromy (líska). A třetí byla na ranči, kde jsme viděli kozy, koně a prasata. Anička si za nimi vlezla. Čtvrtá byla u úlu pana Smatany, kde byl test (a roste jáva). Pátá zastávka byla u babičky Rašticové, která nám dala čaj a buchtu. Šestá zastávka za pálenic, kde byl starý včelín. Byl to nádherný výlet.“

Přednáška o zaměstnancích velkostatku

Ve čtvrtek 21. března v odpoledních hodinách se uskutečnila v konferenčním sále Československého kulturního centra Buchlovice přednáška s prezentací, nazvaná V hraběcích službách, kterou pro veřejnost uspořádal Spolek podporovatelů historie Buchlovic (SPHB). Přednáška navázala na stejnojmennou úspěšnou výstavu, jež byla k vidění v Galerii na půdě buchlovického Muzea Podhradí od října loňského roku do letošního března.

O všeobecných poměrech na buchlovském velkostatku na přelomu 19. a 20. století pohovořil Bořek Žižlavský. Dalšího výkladu o jednotlivých zaměstnancích velkostatku (komorníci, kuchaři, služebné, zahradníci, řidiči atd.) se ujal Kamil Maděra. Výklad a besedu doprovodila promítaná prezentace starých fotografií zaměstnanců majitelů velkostatku, Berchtoldů, dobových pohledů na městečko, hrad a zámek. Na základě velkého zájmu návštěvníků z řad Buchlovjanů i přespolečných se členové SPHB rozhodli, že v závěru letošního roku uspořádají další besedu na jiné téma z historie Buchlovic.

Text a foto -bž-

Na výstavě o hliníku v Muzeu Podhradí

V pátečním podvečeru 22. března se opět po zimě otevřely dveře Muzea Podhradí Buchlovice, které přivítalo velké množství návštěvníků na vernisáži výstavy Hliník se (ne)odstěhoval do Humpolce aneb Na co nám býval (je) dobrý? Pod tímto názvem se skrývá výstava mnoha předmětů a výrobků z hliníku, které jsme užívali v minulých letech a koneckonců mnohé z nich užíváme dodnes, aniž si to třeba uvědomujeme.

„Hliník byl poprvé komerčně použit před více než sto lety,“ uvedl ve svém úvodním slovu na vernisáži autor výstavy ing. Miloslav Hrdý a pokračoval: „Po celém světě se dnes vyrábí přibližně 26 miliónů tun primárního hliníku. Díky recyklaci dnes pochází stále větší množství hliníkových materiálů z kovu, který byl již alespoň jednou použit. Hliník je po kyslíku a křemíku třetí nejrozšířenější prvek v zemské kůře, získaný z rudy zvané bauxit. Nejdůležitější je uplatnění hliníku ve formě slitin, z nichž nejznámější je slitina s hořčíkem, mědí a manganem, známá jako dural. Hliník je tvárný kov dobré tažnosti, ale omezené pevnosti, vyznačující se velkou odolností proti korozi a dobrou elektrickou a tepelnou vodivostí.“

Tato nejen tématicky výjimečná výstava byla připravena ve spolupráci s občany městečka Buchlovic, kteří muzeu zapůjčili nebo darovali hliníkové exponáty, Záhorským muzeem ve Skalici, jež zapůjčilo na výstavu více předmětů a jehož zástupci se vernisáže rovněž zúčastnili. S ukázkou současné produkce hliníkových polotovarů a výrobků přišla významná severomoravská firma AL INVEST Břidličná, a.s.

Výstava o hliníku a hliníkových výrobcích bude otevřena do 26. května 2013. Přijďte nejen zavzpomínat, přijďte se i poučit.

Foto Bořek Žižlavský a ing. Jan Hrdina

Co bylo překvapením?

Byl to docela obyčejný pátek, dosti zmrzlý na to, aby člověk zatoužil se procházet po náměstí nebo se jinak realizovat mimo vyhřátý domov, přesto jsem doufal, že na vernisáž první letošní výstavy „Hliník se (ne)odstěhoval do Humpolce aneb Na co býval (je) dobrý“ přijde pár lidí (už proto, že jsme ji spolu s dalšími oběťci připravovali pečlivě a svědomitě).

Radost nám dělal kamarád ing. Tonda Polák, který postupně během celého dne přivázel ještě hliníkové poklady ze svých domovů v Traplicích a Buchlovicích – Újezdů. A tak jsme nejdříve žasli nad soupravou sovětské výroby – rychlovrtačkou do ledu a hliníkovou lžičkou na vyhazování vznikající ledové tříště, potom nad anténami – satelitní a pro příjem televizního signálu Vídeň 6, nad hliníkovou bečkou od plzeňského piva Pilsen – Urquel. Kapitálním kusem však, aspoň podle mého soudu, byla malá ruční rotační pračka s hliníkovou nádobou, právě taková, kterou mi před časem „před nosem“ odevzdali do sběrný dva romští sběrači kovů – krásný kousek, radost pohledět!

A to ještě, když už vernisáž začínala (17.02 hod.), přijeli kamarádi z Babic a přivezli moc hezký tlakový hrnec, který jsme ještě zařadili do výstavy (a mohli si připsat další položku do muzeálního seznamu).

Překvapením byla však především dobrá účast občanů na vernisáži signalizující permanentní podporu i zájem veřejnosti o takový způsob prezentace činnosti Muzea Podhradí Buchlovice. A kromě domácích (pánů herců Jaroslava Zapletala a Luboše Černocho, kteří s citem a porozuměním předvedli přednášku na cimrmanologické téma o notových záznamech Mistra) jsme mohli registrovat kulturní program tentokrát tvořící soblahovský muzikální a pěvecký regiment, který potěšil na zpěvnou notu naladěné návštěvníky. Soblahovské muzikanty s Jožkou Ďuráčim a zpěvulenky tentokrát přivedly do našeho muzea paní starostka ing. Eva Ďudáková a Zuzana Hrnčárová. Zástupkyně jednoho z největších donorů výstavy, paní ředitelka PhDr. Viera Drahošová ze Záhorského muzea ve Skalci, konstatovala příjemnost a pohodovost akce i prostředí muzea a program bez hraní si „na národní muzea a profesionální umělecká tělesa“, možná se jí v Buchlovicích, kde ji uvítali pan starosta Ing. Jiří Černý a místostarosta Bořek Žižlavský, líbilo.

S poděkováním všem dárcům i přítomným jsme mohli, překvapivě odpoledne končit s důvěrou, v dobré příští – heslem: „Hliník se přemístil téměř do léta do Buchlovic!“

Budoucnost patří aluminii!

Miloslav Hrdý

Nesmírná muka

ta jsem zažil nedávno, a stalo se to asi takto: Ani ne tři týdny do vernisáže výstavy o hliníku, v době, kdy jsem kolem sebe hledal lesknoucí se hliníkový kov ve všech podobách a všechny výrobky z něj, když jsem po všech lidech kolem ptal a jako žebrař jsem loudil z každé babičky bývalé předměty denní potřeby vyrobené z hliníku, jsem měl opět milou službu a projížděli jsme se s kočárkem a vnučkem Jáchymkem (1,75 roku) trasu kolem Dřevnice až k mostu před krajskou nemocnicí T. Bati ve Zlíně. Sluníčko, lehký větřík, už skoro jaro! Najednou jsem mezi projíždějícími kolaři zahlédl dva muže tmavší pleti tlačící káru, brzy jsem zahlédl také jejich náklad – rezavé pletivo, zbytky nějaké konstrukce a ...

stará pračka, Pane Bože, nevěřil jsem vlastním očím – ruční rotační minipračka s malým bubnem z krásného mírně zašlého hliníku! Zastavil jsem a stál, Jáchymek cosi na mě mluvil, jako co ti páni vezou? ...a když zajeli asi padesát metrů, došlo mi, že myslím na to, že nemám u sebe ani těch mizerných 50 korun, které bych za ten hliníkový skvost, co právě vezou do kovošrotu, chtěl těm chlapům nabídnout, a že jsem v tom ještě pokračoval a hladil jsem fusak v tom místě, kde měl Jáchymek nožičky, jako bych tam už tu hliníkovou minipračku kladl.

Ještě teď jsem z té příhody otřesen, škoda, věčná škoda, že jsem nebyl připraven! (5. března 2013)

Ještě před „hliníkovou“ výstavou

V pondělí, před tím pátkem, kdy se měla výstava Hliník se (ne)odstěhoval do Humpolce otvírat, jsme měli nejvíc práce v Muzeu Podhradí Buchlovice, a tak jsme tam skoro celý den mrzli a hýbali exponáty, které dříve zdobily mnohé kuchyně a spíše, přemýšleli, jak nejlépe instalovat, aby se v tom dárci a dárkyně neztratily, aby tomu lidé porozuměli. A když jsme už končili a odcházeli, stala se mi taková malá milá příhoda:

Zavíral jsem dveře muzea, abych vzápětí zanedával na opravdu psí počasí, vtom jsem uviděl dva kluky s brašnami, odhadl jsem je tak na prváky druháky, jak ráznými kroky míří naproti mně. „Ahoj! Kam jdete, kluci?“ „No, do muzea přece!“ – a to mě mile překvapilo, že jsem se ještě zeptal: „A co se vám tam líbí?“ „Všecko,“ zazněla odpověď z obou úst najednou. „Máme tam teď připravenou výstavu o hliníku, to vás také zajímá?“ „O hliníku jsme se učili ve škole, to nás také zajímá!“ A to už jsme se vrátili zpátky do muzea a jen jsem kluky upozornil na nějaké bezpečnostní zásady a nechal je tak a oni okoukávali, co je tam kde nového. Musím říci, že mi udělali velkou radost

a když po chvíli odcházeli, řekl jsem si sám pro sebe – tak, snad zase dva příznivci a fandové, na kterých se dá stavět!

A ještě! Jmenovali se Večeřa a Martinák. Tož, tak! (19. března 2013)

Miloslav Hrdý

Velikonoce na Buchlově

Státní hrad Buchlov letos poprvé otevřel svou bránu na Velikonoce. Členové občanského sdružení HB collegium a zaměstnanci hradu opět připravili bohatý program pro návštěvníky, jehož část však musela být odvolána z důvodu hustého sněžení a následné bohaté sněhové nadílky. Ale i tak se bylo na co dívat.

(Foto: Libuše Mikulová)

10. ročník nočního pochodu Clay-Eva

V pátek 12. dubna 2013 se uskutečnil již 10. ročník pochodu Clay-Eva, který pořádá skautský oddíl z Holešova, občanské sdružení Horizont Hostišová a Obec Hostišová. Noční pochod kopíruje přesun paradesantní skupiny Clay z místa seskoku na první záchytnou adresu do Bystřice po Hostýněm. Trasa je dlouhá cca 30 km a v letošním roce bylo přihlášeno 193 odvážlivců, což je nejvíce v dosavadní historii nočního pochodu.

V místě seskoku v údolí Trnovce stojí malý pomník, u kterého byl jako každoročně uspořádán organizátory pietní akt za účasti výsadkových veteránů ze Zlína a Holešova, Svazu letců z Přerova, klubů vojenské historie, představitelů samospráv a příznivců této oblasti historie. Vzpomínky za přítomnosti ČT a mnoha novinářů se zúčastnilo téměř 300 osob. K zvýraznění akce přispěl seskok šesti parašutistů AČR, kteří byli ve dvou průletech vysazeni do prostoru v blízkosti památníku.

19. hraničářský pluk střelil čestné salvy a salvy byly střeleny také historickým dělem. Michal Minář zazpíval se svou kapelou píseň Jdou muži tmou – dnes již hymnu Clay, kterou sám složil a otextoval. Československou hymnu pak zazpívala většina přítomných a její ozvěna, stejně jako ozvěna výstřelů, se nesla spolu se západem slunce nad údolím a dodávala celé pietě zvláštní osobitý ráz. Z Buchlovic se vzpomínky zúčastnila delegace Spolku podporovatelů historie Buchlovic a ZO Českého svazu bojovníků za svobodu, vedená místostarostou Bořkem Žižlavským, který položil k památníku květiny. Nakonec ti, kteří si netroufali jít pochod, měli možnost v zasedací místnosti obecního úřadu besedovat s organizátory, členy klubů vojenské historie a výsadkovými veterány.

Jan Štokman, foto -bž- a Josef Gerža

Den vína 13. dubna 2013

Foto: Oldřich Stránský

Toulky po chřibských sírových pramenech V

Za dalšími sirnatými prameny ve Chřibech se nyní vydáme do severovýchodní části Chřibů. První z nich najdeme ve vzdálenosti asi třiceti metrů od koryta řeky Moravy, nedaleko lávky pro pěší do Otrokovic, na samém úpatí lesnatých svahů pod obcemi Bělovem a Žlutavou. Původní prameniště zdejší „sirkovice“ se nacházelo o něco výš, v místech areálu kynologického spolku. Dnešní výtok, opatřený umělohmotnou trubkou, vyvěrá v místech, kde byl před léty navážen odpad. Zvláště v letním období, kdy bývá zarostlý vysokou trávou a vzcházejícími se keři, může být pro nezasvěceného k nenalezení. Samotný pramen a jeho okolí by si zasloužily lepší pozornost a úpravu i vzhledem k tomu, že se nalézají v těsné blízkosti vycházkové trasy, hojně využívané zejména obyvateli blízkých Otrokovic. Už při požití prvního doušku vody je zřejmé, že mineralizace pramene není velká, pohybuje se někde kolem 1 g/l a proměnlivá koncentrace sirovodíku je pod 10 mg/l.

Významný vývěr minerální vody, pojmenovaný Slanica, můžete navštívit v jihozápadní části města Napajedel, v těsném sousedství železničního podjezdu, pod svahem vzcházejícího se chřibského pohorí. Podle některých by mohla zdejší voda o stále teplotě 15°C soutěžit o titul nejodpudivější minerální vody na území naší vlasti. Její intenzivně slanou chuť o celkové mineralizaci 6.100 mg/l totiž řádně „tvrdí“ obsah sirovodíku, jenž se pohybuje až kolem 22 mg/l.

Napajedelská minerálka volně vytéká do upravené venkovní prostory, označené výrazným nápisem Minerální voda Slanica, kam přitéká v pískovci vyraženou 48metrovou štolou z místa svého prameniště a dále napájí sousední sedmimetrovou studnu. Z té byla čerpána do lázeňského domu nad pramenem. Ve zdejších proslulých vanových lázních se saunou, bazénem a bohatým příslušenstvím se voda využívala k léčení pohybového ústrojí (ischias,

dna, revmatismus), ekzémů, ženských nemocí a její popíjení zlehčovalo žaludeční problémy. Ještě před čtyřiceti lety lázně poskytovaly až čtyři tisíce koupelí ročně. Jejich činnost byla ukončena koncem devadesátých let 20. století z důvodu nedostatku financí na potřebnou rekonstrukci.

Lázně v Napajedlích mají bohatou historií. První zmínka o nich pochází už z roku 1669 a najdejte ji ve spisku autora Hertoda, který uvádí, že napajedelská voda je zvláštní tím, že „teče od sv. Jana Křtitele do Jana evangelisty“. Jinou zmínku potkáte v pojednání autora Kranze z roku 1777. Podle něj se vody užívá „při zeslábším žaludku, vnitřnostech, zašlemování plic, v nemocech ledvinových a rodidlových a proti nádorům. Nejvíce prý obsahuje soli kuchyňské.“ Součástí nabídky pronájmu zdejších lázní z roku 1837 je i zajišťování jídla – vyvařování, příprava jídel, dále nálev nápojů, provoz pokojů pro lázeňské hosty, vše v devatenácti pokojích a bytech a v deseti koupelnách.

Až do roku 1872 lázeňskému provozu sloužila budova pozdějšího cukrovaru. „Dole byly kabiny,“ uvádí Václav Sova ve svých Dějinách Napajedel a blízkého okolí v roce 1928, „v prvním poschodí velký taneční sál s příslušnými míst-

Sirovodíkový pramen pod Bělovem

Bývalé lázně s venkovním pramenem slanice v Napajedlích

nostmi. Léčivá voda (= slanica) čerpala se dvěma dřevěnými pumpami ze studně v místech, kde jest nyní pravý zadní pilíř viaduktu dráhy... Lázně měly svou lékárnu, již užívalo i městečko, požívaly zvučného jména nejen v okolí, ale i v Německu... Vídeňské divadelní společnosti a různé spolky, arci německé, pořádaly v těchto lázních divadla a výlety.“

Překážkou v provozování dosavadních lázní se stalo vybudování druhé železniční koleje, čímž byla zazděna původní studna napájející provoz. Až na rázný zákrok členů městské rady roku 1903 vyslalo ředitelství železnic své pracovníky, aby svedli dosud divoce vytékající pramen Slanice do nové studny, jejíž okolí upravili členové místního okrašlovacího spolku. Základem budování nových lázní náležících městu Napajedlím se stal pozitivní rozbor vody, pořízený roku 1905 Ústavem pro zkoumání potravin v Praze, který ji uznal za léčivou. Dne 13. května 1914 byla zkolaudována nová lázeňská budova v ceně cca 43.000 K a město v ní záhy otevřelo provoz. V roce 1919 byly lázně pronajaty a poté roku 1925 prodány manželům Kohnovým, kteří k původní budově přistavěli další jednoposchodové křídlo s restaurací a byty pro hosty.

V pojednání uveřejněném v letech 1824 a 1831 se dočítáme o využívání napajedelské minerální vody k výrobě chleba z mouky z porostlého nebo námelového žita: „Žito nejdříve dobře vysušiti, čímž ztratí značnou část své škodlivosti. Na půdě pak se musí hojně přehazovati, protože zbyvajících ještě dobrá mouka v zrně vlhkém každého dne se kazí, čímž přibývá odporně nakyslé příchuti. Námel má se spáliti, nedávati dobytku. Aby se mouka zlepšila, špicuje se před mletím porostlé obilí, již při mletí přimíchá se něco dobré, staré mouky. Třeba dbáti dobrého kysání, kynutí chleba a upotřebiti nejostřejšího kvasu, tepleji kvasiti. Přidá se k těstu více soli než obyčejně; též pivní kvasnice mohou se přidati a něco drasla ve vodě rozpuštěného. Pecínky třeba dělati malé, aby se mohly lépe vypéci. Pec radí se učiniti z počátku slabší, aby chléb nedostal hned tvrdé kůrky, teprve ke konci má se zesílit. Též se radí přimíchávati něco mouky ječmenné, ovesné a kukuřičné.“ Aby se ušetřilo soli, píše Václav Sova, „upotřebili již tenkrát místní obyvatelé minerálního pramene napajedelského při dělání kvasu. Činíť prý mouku z porostlého obilí při pečení pevnou a působí pečivo tak dobré jako z neporostlého obilí.“

(Pokračování příště.)

Text a foto Bořek Žižlavský

V dnešním pokračování prezentace starých buchlovických fotografií se přenesme do jarní sváteční atmosféry oslav 1. máje – Svátku práce, do rozcestí ulic Suchého řádku, Velehradské, K Buchlovu a Příční v období padesátých let 20. století. (z archivu SPHB)

Vánoce domácí

Milé maminky, babičky, prababičky, ale i všichni ostatní!

Tentokrát ve jménu Muzea Podhradí Buchlovice Vás chci poprosit, zda byste byli tak laskavi a zahleděli se do rodinných fotografických sbírek, alb a krabic s letitými fotografiemi tak cíleně, abyste tam objevili fotografie – já a vánoční stromeček, tetička u vánočního stromku, babička naděluje u stromku, prostě všichni – bez ohledu na dobu, bez ohledu na prostředí – foceni u vánočního stromku. Tyto fotografie nutně potřebujeme, protože jsme si vymysleli vánoční program v muzeu a fotografická výstava Vánoce domácí (pracovní název) by měla výrazně kolorovat všechno adventní a vánoční dění v muzeu. Příkladem by mohla být i následující fotografie:

Milí spoluobčané, děkuji za dosavadní spolupráci, která dosud dala vzniknout řadě pěkných výstav a společných akcí, věřím, že i tentokrát mé zavolání uslyšíte a má přání najdou u Vás pochopení.

Miloslav Hrdý

Chvála řeči české

(Karel Čapek)

Řeč je jediný autentický projev duše národa. Náboženství, zvyky, národní poslání a všechny poměry se mohou zvrátit revolucí: jen v řeči není revoluce, nýbrž věčná kontinuita, věčné přejímání, tichý a hluboký vývoj jako v tvořící přírodě. Řeč je sama souvislost národa: nedá se uměle předělat, nedá se do ní nepřirozeně zasáhnout, může se vyhubit, ale nedá se převracet: má houževnaté, organické bytí přírodních věcí. Tisíciletá minulost protéká každým slovem: děláme něco velkolepě starého a historického, když mluvíme česky. A přece každý z nás musel nově a původně objevit každé slovo: mateřská řeč je řeč dětství, první řeč duše, poklad prvních dobrodružství, nálezů a poznatků: věčně navazuje na své dětství, mluvíš-li mateřským jazykem.

Řeč je sama duše a kultura národa. Její zvukovost a melodie dává svědectví o poetických radostech kmene: její skladba a čistota projevuje tajemné zákony myšlení: její přesnost a logičnost udává míru rozumových darů národa. Tam, kde skřípá a vrže řeč, skřípá a haraší něco v hlubokém bytí lidu: každá nechutnost a jalovost řeči, každá fráze a ošumělost je

symptomem něčeho zkaženého v kolektivním životě. Myšlenky jsou naše, ale řeč patří národu. Každá korupce jazyka porušuje národní vědomí. Zdokonaluje-li se národ, musí se zdokonalovat i jazyk: neboť je živý a vyvíjí se s námi se všemi, stále nesen výškou duševního napětí národního.

A ještě musím pochválit tebe, tebe, česká řeči, jazyku z nejtěžších mezi všemi, jazyku z nejbohatších všemi významy a odstíny, řeči nejdokonalejší, nejcitlivější, nejdekadencovanější ze všech řečí, které znám nebo jsem slyšel mluvit. Chtěl bych umět napsat vše, co dovedeš vyjádřit: chtěl bych užít aspoň jedinkrát všech krásných, určitých, živoucích slov, která jsou v tobě. Nikdy jsi mi neselhala: jen já jsem selhával, nenacházeje ve své tvrdé hlavě dosti vědomí, dosti povzletu, dosti poznání, abych to vše přesně vyjádřil. Musel bych žít sterým životem, abych tě plně poznal: doposud nikdo nezhlédl vše, co jsi: ještě jsi před námi, tajemná, překypující a plná dalekých výhledů, budoucí vědomí národa, který vzestupuje.

V Čapkovi „zalistoval“

Miloslav Hrdý

Dobroty na pokračování VI

Nakládání hermelín provensálský

3–4 hermelíny, provensálské koření, grilovací ostré koření, bobkový list, feferonku, olej.

Hermelíny podélně rozkrojíme, nedokrojíme. Uprostřed i na povrchu posypeme provenzálským i grilovacím kořením, naskládáme do zavařovací láhve, přidáme bobkový list, feferonku a zalijeme olejem. Láhev zavičujeme a necháme na teplém místě uležet asi 3–4 dny. Podáváme s pečivem.

Nakládání Hermelín decentní

Nakládání hermelín má i svoji decentnější, chuťově mnohostrannější podobu, která je dokonce starší než ona hospodsky řízná. Hermelíny podélně rozpulte, pokladte plátky česneku (jeden stroužek na jednu půlku hermelínu) a posypte směsí koření připravenou tak, že v hmoždíři utlučete lžičku rozmarýnu, lžičku tymiánu, 15 kuliček jalovce a přidáte na špičku nože pepře a stejně tolik sladké papriky. Naskládejte do sklenice (vždy vnější plochou na řeznou plochu, nikoliv do původního tvaru), zalijte kvalitním olejem a přidejte dvě feferonky a dva bobkové listy. Po uložení v chladu, k němuž postačí 48 hodin, krájejte na trojúhelníčky a podávejte jako jednohubky. (Šedý věk socialistického potravinářství měl tu výjimečně jednu výhodu – norma ukládala hermelínu průměr, díky němuž se téměř přesně vešel do půllitrové zavařovací sklenice a spotřeba oleje byla minimální. Dnes už tato jednoduchá pravda neplatí).

Radbenova vychytávka

Hermelín se podélně rozkrojí, obě půlky se vydlabou a vydlabaná hmota se smíchá s rozmačkaným česnekem, pálivou paprikou, bílým a zeleným pepřem (vše podle chuti), a utře se to do jemného těstíčka. To se pak nacpe zpátky do hermelínu. Obě půlky se přiloží opět k sobě a mezi ně se dá silnější kolečko cibule. Vše se nechá uležet klasickým způsobem ve slunečnicovém oleji 3–4 dny a pak se to sní.

Nakládání hermelín sedlčanský

Nejprve si zvolíme počet osob a naplánujeme dobu, po kterou budeme hermelín konzumovat. Například pro čtyřčlennou rodinu budeme potřebovat:

5 litrovou láhev od okurek, 15 malých sedlčanských hermelínů bez příchuti, 2 větší cibule, 2 česneky, dále sladkou červenou papriku z pytlíku, nakládané feferonky, černý pepř celý, nové koření celé, bobkový list, rostlinný olej (necelé dva litry), párátka a nůž.

Nejprve oloupeme cibuli a nakrájíme na kolečka. Česnek rovněž oloupeme, polovinu stroužků nakrájíme též na kolečka, druhou polovinu necháme vcelku. Hermelíny rozbalíme a rozkrojíme je napříč na polovinu. Obě poloviny jemně posypeme červenou sladkou paprikou. Na jednu půlku dáme pár koleček cibule a tak tři plátky česneku. Můžeme přidat i pepř. Poté druhou polovinu hermelínu překlápíme přes první a propícháme jej na třech místech párátka. Takto připravené hermelíny pravidelně rovnáme do lahve, vždy tři v jedné řadě. Hermelíny v láhvi prokládáme občas cibulí, stroužky česneku, bobkovým listem, pepřem, novým kořením, feferonkami a průběžně proléváme olejem. Nakonec vše zalijeme až po vrch lahve olejem.

Koření dáváme dle chuti a citu, aby výsledek nejen dobře chutnal, ale i hezky v lahvi vypadal. Hermelín necháme zrát při běžné pokojové teplotě. Doba zrání je podle chuti, dá se poznat podle cibule – měla by být měkká. Ochutnávat se dá již po týdnu. Pokud jej chceme méně uzrálý, stačí nechat jej naložený 14 dní, pokud více, tak alespoň tři týdny.

PS 1: Před vlastní konzumací vřele doporučujeme dostatečně se předzásobit pivem. Podáváme s chlebem a zeleninovou oblohou.

PS 2: Po snědení všech hermelínů lze olej použít ještě jednou. Hermelínu to dodá ještě pikantnější chuť.

Nakládáná niva

*Niva (nejlepší je niva v krabičce, ta se dá rozříz-
nout na třikrát), česnek – nešetřit (dvě hlavič-
ky), olej, chilli, pepř celý, sůl, cibule (nešetřit),
sklenice*

Koupím Nivu, rozříznu ji na půl – jde i na tře-
tiny, aby nebyla moc silná. Pak si připravím
česnek (hodně) rozmačkám a to „napatlám“
na Nivu z obou stran. Pak vezmu chilli koření
a posypu opět Nivu z obou stran. Mezitím mi
někdo nakrájí cibuli na kolečka a také si připra-
vím nové koření a bobkový list. „Napatlanou“
Nivu si opatrně rozřežu na kostičky. Na dno
sklenice si dám vrstvu cibule, Nivy a koření
(bobkový list jedno až dvě nová koření), zase
cibuli, Nivu a pokračuju, až mám vše ve sklenici.
Někdy použiju i dvě sklenice, podle velikosti.
Nahoru ještě dám vrstvu cibule a bobkový list
a nové koření – vše se zalije olejem a nechá se
alespoň týden uležet a pak už jen dobrou chuť.
Před konzumací sliju olej – ten se dá použít
buď na další zpracování Nivy nebo k naložení
masíčka a může se zkusit i do česnečky nebo
bramboračky.

Nakládaný balkánský sýr

*200g balkánského sýra, 150g olivového oleje,
1 chilli paprička, 1 lžička saturejky, 1/4 lžičky
oregana (dobromysli), 2 lžice jablečného octa,
1/2 lžičky soli*

Sýr nakrájíme na kostičky asi 1 cm velké a dáme
je do sklenice. Ve 100ml vody svaříme koře-
ní s octem a solí, přidáme olej, promícháme
a dáme trochu zchladit. Vlažnou směsí zalijeme
sýr ve sklenici a vše necháme vychladnout.
Pak sklenici zavřeme a dáme asi na dva dny
do chladničky odležet.

Nakládaný Romadur

*1 Romadur, 1 cibule, bobkový list, nové koření
a celý pepř, česnek, olej*

Cibuli nakrájíme na kolečka, sýr na kostičky,
česnek prolisujeme – zamícháme v misce.
Na dno sklenice dáme bobkový list, nové koře-
ní a celý pepř. Přidáme sýr s cibulí a česnekem.
Do této směsi nalijeme olivový olej. Sýr může
být potopený celý. Necháme v lednici asi 2 dny
proležet.

Dobrou chuť přeje **Miloslav Hrdý**

Starodůchodci

*„Jak krásné je býti stár
mít na bedrech
mnoho let – hodně jar!“*

*Tento citát nepochází ze zámoří
z dalekého světa
tu ideu hlásá naše milá
kolegyně–důchodkyně
Fialová Květa.*

*Nesnášíme dusnou tíseň
zapějem rad’š známou píseň
ve vzájemném objetí
neskrýváme dojetí
aspoň jedno políbení
větší slasti tuto není.*

*A když žezlo třímá vábný Máj
kol kolem je plno květů
láska věčná nekonečná
bují, voní, kvete
a to v každém věku!*

M. Tabarka

V měsíci dubnu oslavili svou diamantovou svatbu manželé Alena a Jaroslav Petrášovi. K jejich krásnému jubileu jim přišli popřát hodně zdraví a štěstí do dalšího společného života místostarosta Bořek Žižlavský a matrikářka Anna Lukeščíková.

(Foto: ing. Miroslav Smatana)

JUBILANTI V KVĚTNU 2013

75 let

Anna Blažková
Josef Amort (Domov pro seniory Buchlovice)

80 let

Božena Josefíková (Domov pro seniory Buchlovice)
Květoslava Tabarková
Růžena Píšťková (Domov pro seniory Buchlovice)
František Bednařík

85 let

Jana Řehůřková (Domov pro seniory Buchlovice)

Přátelské setkání

(Foto: Vladimír Procházka)

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

*Vydává Úřad městyse Buchlovice, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně,
řídí redakční rada, výkonní redaktoři Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek
a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 11,- Kč*

Registrační číslo MK ČR E 13102

*Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice*